

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

בפני כבוד השופט אריאל ברגנר

התובע דניאל פלייזר

נגד

הנתבע דולב כץ

פסק דין

1
2 בפני תביעה כספית ע"ס 150,000 ₪ על פי חוק איסור לשון הרע.

3
4 התביעה
5 עניינה של תביעה זו בפרסומים נטענים של הנתבע ביחס לתובע באמצעות פוסטים ברשת הפייסבוק
6 וכן בהודעות פרטיות בצ'אט של האתר.

7
8 התובע הינו הבעלים של עסק בשם "מדען נולד" העוסק בהעשרה מדעית, פיתוח וייצור סדנאות ועוד
9 (להלן: "העסק").

10
11 העסק הוקם בשנת 2004 על ידי התובע, הינו בעל שם ומוניטין רב בתחום, ממוקם בבניין קניון
12 הצומת כפר סבא ומעסיק בין 8 ל-12 עובדים.

13
14 בחודש יוני 2020, פרסם התובע ברשת הפייסבוק פרסום המקדם ערכות מדע לילדים וביום 8.7.20,
15 קיבל התובע התראה דרך עמוד הפייסבוק על כך שהנתבע הגיב ושיתף והעלה פוסט מכפיש ומבזה.

16
17 לשון הפוסט של הנתבע בין היתר, כפי שצוטטה בסעיף 10 לכתב התביעה מתרכזת באזהרה לציבור
18 הרחב שלא לקנות את מוצר התובע ומדובר על גזלן וניצול לרעה ועוד.

19
20 הנתבע גם תייג את הפוסט שלו במילים "ניצול לרעה" ו"גניבת דעת" כך שיופיע בחיפושים רבים
21 ברשת.

22
23 תוך מספר ימים בודדים, היו לפוסט של הנתבע מעל 50 תגובות.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

הנתבע גם הגיב לתגובות של גולשים ובתגובות אלה, המשיך בדבריו בכך שהתובע מנצל לרעה בורות של אנשים כדי לקחת מהם מחירים מופקעים ולמעשה הנתבע הציג את התובע כמי שמנצל לרעה צרכנים וגוזל את כספם ואין המדובר בביקורת לגיטימית המותרת.

מדובר בארבעה פרסומים אותם מסר הנתבע.

התובע טוען כי פרסומי הנתבע מהווים לשון הרע שיש בהם כדי להשפילו, לבזותו ולמעשה הוא מוצג כמי שעושה "שם רע למדע", "גזלן", "גנב" ועוד.

הנתבע לא התנצל ולא הביע חרטה, לא סייג את דבריו אלא הציג אותם כעובדה וכאמת מוגמרות.

פרסומי הנתבע פגעו במוניטין עסק התובע ובשמו הטוב.

התובע עותר לפיצוי סטטוטורי, לפרסום הודעת תיקון או הכחשה או התנצלות, להורות לנתבע לחדול מכל פרסום מכפיש בפייסבוק או בכל דרך אחרת, ולשלם לתובע את הוצאות המשפט.

ההגנה

הנתבע הגיש כתב הגנה בו הוא מציין כי מדובר בשימוש לרעה בהליכי משפט, בתביעת השתקה, מדובר בתביעת שווא שהוגשה בחוסר עילה ועוד.

הנתבע מציין כי התובע ביצע פעולות המהוות הטעייה וגזל לאזרחים בהיותו מתיימר להיות מחנך ילדים ובני נוער המפעיל את התכנית "מדען נולד" תחת השם "אופק חכם יוזמות חינוכיות".

הנתבע מציין כי כתב ביקורת לגיטימית כלפי מוצרי התובע ולא כלפי התובע עצמו ודבריו אינם מהווים לשון הרע.

כמו כן, הנתבע מציין עוד שההודעות הפרטיות בצ'אט של האתר, אינן עולות כדי פרסום לפי חוק איסור לשון הרע.

הנתבע מציין עוד כי אופן פרסום שם העסק גם הוא מהווה הטעייה צרכנית שכן לא ברור אם מדובר בחברה אשר מוכרת את המוצרים נשוא הביקורת, או שהתובע מוכר אותם באופן אישי.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

הנתבע מציין על עצמו כי עבד בין היתר בהוראת מדעים גם דרך חוקי מדע ולא ניסיון רב שנים בעיסוק בחינוך ובמדע.

כאשר הנתבע ראה ובחן את פרסומי התובע, היה בדעה כי מדובר במספר מוצרים שונים ופשוטים שניתן לרכוש בנפרד ובמחירים זולים בהרבה, ולכן מעצם היותו מורה ומחנך הרגיש חובה להעביר את ביקורתו בקשר למוצרים המפורסמים בלבד, הן בהיבט החינוכי והן בצרכני וזאת גם לאחר שקיים עניין ציבורי רב לנושא זה לציבור.

למעשה, הנתבע לא העלה פוסט אלא כפי שנטען על ידי התובע, הנתבע שיתף את פוסט התובע וכתב לגביו ביקורת.

הנתבע מוסיף כי כבר מעיון בפוסט של התובע ניתן להבחין בקלות שמדובר בפרסום מטעה וכי לא מדובר במחירים מיוחדים אלא במופקעים, אין ערובה לזמן איכותי ולא מדובר בערכות מדע מקוריות אלא במוצרים בתפזורת אשר אינם כוללים את כל הדרוש לניסויים ולאחר בדיקה שנערכה בדיעבד, הסתבר גם כי לא מדובר במוצר כחול-לבן או מקורי, מדובר בהטעיה בפרסום באופן מפורש.

הנתבע מציין כי לאחר הגשת התביעה, פנתה אשתו אל התובע על מנת להגיע להבנות לאור מצב כלכלי שאינו פשוט ומצב רגשי קשה של הנתבע אך התובע היה אדיש לפנייה ודרש רק כסף.

ההליך

ביום 30.5.21, התקיימה ישיבת קדם משפט ובית המשפט ניסה להביא הצדדים להסכמות, דבר אשר לא צלח ועל כן התיק נקבע להוכחות.

ישיבת ההוכחות התקיימה ביום 21.2.22 ושמעתי עדויות התובע והנתבע.

לאחר שמיעת העדויות הוריתי לצדדים לסכם טענותיהם בכתב וכך עשו.

הכרעה

אין חולק לגבי הפרסום. הנתבע ביצע פרסומים ברשת הפייסבוק:

פוסט תגובה (בשיתוף) למודעת פרסום שעשה התובע (12.6.20):

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

- 1 "אזהרה! *לא* לקנות! זו דוגמא לפרסומת של גזלן וניצול לרעה!
- 2 #ביקורתQA
- 3#ניצוללרעה #גניבתדעת...
- 4 (עריכה – למען הסר ספק, אני משאיר את הלינק מאחר ואין לי בעיה שפייסבוק ירוויחו מהגזלן
- 5 הזה ואני מעדיף שתפיקו דעות בעצמכם, לא על סמך מה שאמרתי...." (נספח ב' לכתב התביעה).
- 6
- 7 "ברצינות לין, זו ממש לא פרסומת. זו ביקורת על איך מנצלים לרעה בורות של אנשים כדי לקחת
- 8 מהם מחירים מופקעים" (נספח ג' לכתב התביעה).
- 9
- 10 "...ושלדעתי לקחת מאנשים 200 שקל לעל קופסאת קרטון וסטנד למבחנות זו גניבה וגועל נפש
- 11 שלא לדבר על להוציא למדע שם רע" (נספח ד' לכתב התביעה).
- 12
- 13 "את המחיר הזה אפשר לשלם רק אם *לא* מפרטים מה כרוך בכך, וזה אומר נפנופי ידיים
- 14 ושקרים, ומוסר כפול" (נספח ה'1 לכתב התביעה).
- 15
- 16 המילים הרלוונטיות מהפרסומים דלעיל הם:
- 17
- 18 גזלן
- 19 ניצול לרעה
- 20 גניבת דעת
- 21 גניבה וגועל נפש
- 22 שקרים ומוסר כפול
- 23
- 24 הנתבע טוען שתי טענות הגנה, כי אין המדובר בלשון הרע אלא בהבעת ביקורת לגיטימית וכי מדובר
- 25 בדברי אמת עם עניין ציבורי בפרסום.
- 26
- 27 האם מדובר בביקורת לגיטימית?
- 28
- 29 האם כינוי עסק או אדם גזלן, מנצל לרעה, גונב דעת, גונב, משקר ובעל מוסר כפול, הוא ביקורת
- 30 לגיטימית?
- 31
- 32 אני סבור כי התשובה לכך שלילית.
- 33

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 20-08-25471 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

לומר כי מדובר במחיר מופקע, יקר, לא סביר וכו'... יכולים להכנס בתוך הבעת דעה וביקורת לגיטימית אך הכינויים דלעיל בהם נקט הנתבע הם קביעת עובדה שלילית ביותר על התובע.

גזלן – "1. חמסן, לסטים, מי שדרכו לגזל (ביכורים א ב).
2. כינוי לאכזר וקשה לב: גזלן שכמותו!... (Oxford languages)

"גנב; שודד
לקח בכוח את מה ששייך לאחר; שדד; חמס; עשק
גניבה; עושק" (מילוג).

מתרגומים אלה עולה כי אין המדובר בהבעת דעה וביקורת לגיטימית אלא בכינוי התובע כינוי שלילי, פלילי ועברייני.

ניצול לרעה - המשמעות הכללית הינה של שחיתות, התעללות, abuse.

גם כאן המשמעות הינה עובדתית שלילית ולא הבעת דעה גרידא.

גניבת דעת - "גנבת דעת בהלכה היהודית הוא האיסור להטעות את הזולת ולגרום לו לחשוב באופן מוטעה דבר מסוים, ובכללו לתת לזולת רושם מוטעה על כוונותיו האמיתיות כלפיו" (ויקיפדיה).

גם כאן מדובר בקביעת עובדה שלילית.

גניבה וגועל נפש - המילה גניבה ברורה דייה ללא הצורך להסביר אותה. גועל נפש מאידך, הינו צירוף מילים סובייקטיבי המהווה הבעת דעה.

שקרים ומוסר כפול - אמירה עובדתית שלילית.

לאור האמור לעיל איני מקבל את טענות הנתבע כי מדובר בביקורת לגיטימית אלא מדובר בדברי לשון הרע המיוחסים לתובע אישית.

איני מקבל גם כי הדברים מיוחסים לטיב המוצר שכן האמירות "גזלן", "גניבה" ועוד אינם יכולים להיות מופנים למוצר שהרי מוצר אינו יכול להיות גזלן וכיוצ"ב.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

האם כמה לנתבע הגנת אמת דיברתי?

גם התשובה לשאלה זו שלילית. נטל ההוכחה לאמיתות הפרסום מוטל על כתפי הנתבע. הנתבע לא הביא ראיות ולא הוכיח כי הדברים: גזלן, ניצול לרעה, גניבת דעת, גניבה, שקרים ומוסר כפול הם אמת. לגבי טענת ההטעיה של הנתבע, הוא מסביר כי המחיר מופקע, הא ותו לא (עמ' 10 לפרוטוקול בשורות 9-10). האם מחיר מופקע מבסס הטעיה? התשובה שלילית. מחיר מופקע הוא מחיר יקר מאד למוצר אך אין בכך הטעיה. מקובלת עלי הדוגמה שניתנה ע"י התובע בסיכומיו לגבי מחיר יקר שסועד ישלם במסעדת יוקרה על אותו מוצר שניתן להכינו בבית במחיר זול יותר.

לכל היותר הנתבע אינו שבע רצון מפרסום התובע ומהמוצר אותו פרסם אך מכאן ועד קביעת עובדות כי התובע גזלן, גנב, שקרן ועוד... הדרך עוד רחוקה זאת במיוחד כאשר הנתבע מבצע את הפרסום מבלי שרכש את המוצר ומבלי שבדק אותו לעומקו (עמ' 8 לפרוטוקול בשורות 14-19).

כמו כן אין חולק כי אשת הנתבע פנתה אל התובע בבקשה להגיע להסדר תוך נימוק כלכלי וללא כל טענת הגנה כנגד הפרסום.

על כן אני דוחה את טענות ההגנה של הנתבע.

התובע עותר לפיצוי סטטוטורי וכאשר ביהמ"ש בא לבחון את גובה הפיצוי עליו לקחת בחשבון לא רק את הפרסום עצמו אלא גם את התנהלות הנתבע לאחר הפרסום ובמהלך המשפט.

הנתבע בכתב ההגנה בוחר להשתלח בתובע ובסוף חקירתו הנגדית אינו מתחרט על הפרסום (עמ' 10 לפרוטוקול בשורות 25-27). התנהלות זה נלקחת בחשבון.

לאור כל האמור לעיל ובנסיבות העניין ואופיו של הפרסום אני סבור כי יש לקבל את התביעה ולחייב את הנתבע לפצות את התובע בסך כולל של 60,000 ₪ וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 8,000 ₪ ומע"מ.

הסכומים ישולמו בתוך 30 ימים.

ניתן היום, ט"ו אייר תשפ"ב, 16 מאי 2022, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 25471-08-20 פלייזר נ' כץ

תיק חיצוני: תיק עזר

אריאל ברגנר, שופט